

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์คือ (1) เพื่อวิเคราะห์รูปแบบและเนื้อหารายการสารคดีทางโทรทัศน์เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จำนวน 20 รายการ 1,297 ตอน (2) เพื่อศึกษาความต้องการรูปแบบและเนื้อหารายการสารคดีทางโทรทัศน์ เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1,133 คน และ (3) เพื่อเปรียบเทียบรูปแบบและเนื้อหารายการสารคดีทางโทรทัศน์ เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ที่ปรากฏจริงกับความต้องการรูปแบบและเนื้อหารายการสารคดีทางโทรทัศน์ เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิเคราะห์นำเสนอในรูปของตารางที่ปรากฏ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์รูปแบบรายการสารคดีทางโทรทัศน์ เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม นำเสนอในตารางที่ 1 ถึงตารางที่ 5
2. ผลการวิเคราะห์เนื้อหารายการสารคดีทางโทรทัศน์ เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม นำเสนอในตารางที่ 6 ถึงตารางที่ 12
3. ผลการศึกษาสภาพทั่วไปของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แสดงไว้ในตารางที่ 13
4. ผลการศึกษาความต้องการรูปแบบรายการสารคดีทางโทรทัศน์ เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นำเสนอในตารางที่ 14
5. ผลการศึกษาความต้องการเนื้อหารายการสารคดีทางโทรทัศน์ เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นำเสนอในตารางที่ 15 ถึงตารางที่ 20
6. ผลการเปรียบเทียบรูปแบบรายการสารคดีทางโทรทัศน์ เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่ปรากฏจริง กับความต้องการรูปแบบรายการสารคดีทางโทรทัศน์ เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นำเสนอในตารางที่ 21
7. ผลการเปรียบเทียบเนื้อหารายการสารคดีทางโทรทัศน์ เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่ปรากฏจริง กับความต้องการเนื้อหารายการสารคดีทางโทรทัศน์ เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นำเสนอในตารางที่ 22

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละ ของรายการสารคดีทางโทรทัศน์ ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์

สถานีโทรทัศน์	จำนวน (N = 20)	ร้อยละ
กองทัพบกช่อง 5	9	45.00
ช่อง 7 สี	4	20.00
ช่อง 9 อสมท.	4	20.00
ช่อง 11	3	15.00
รวม	20	100.00

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า สถานีโทรทัศน์ที่ออกอากาศรายการสารคดีทางโทรทัศน์เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มากที่สุดคือสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 คิดเป็นร้อยละ 45.00 รองลงมาคือ ช่อง 7 สี และช่อง 9 อสมท คิดเป็นร้อยละ 20.00 เท่ากัน สถานีโทรทัศน์ที่ออกอากาศน้อยที่สุดคือ ช่อง 11 คิดเป็นร้อยละ 15.00

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละ ของหน่วยงานผู้ผลิตรายการสารคดีทางโทรทัศน์
เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์

หน่วยงานผู้ผลิต	จำนวน (N = 20)	ร้อยละ
หน่วยงานภาครัฐบาล	1	5.00
องค์กรธุรกิจ	18	90.00
องค์กรสาธารณกุศล	1	5.00
รวม	20	100.00

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า หน่วยงานผู้ผลิต รายการสารคดีทางโทรทัศน์
เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ส่วนใหญ่เป็นองค์กรธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 90.00 รองลงมาคือ
หน่วยงานภาครัฐบาลและองค์กรสาธารณกุศล คิดเป็นร้อยละ 5.00 เท่ากัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละ ของหน่วยงานผู้สนับสนุนการผลิตรายการสารคดีทางโทรทัศน์ เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์

หน่วยงานผู้สนับสนุน	จำนวน (N = 20)	ร้อยละ
หน่วยงานภาครัฐบาล	9	45.00
องค์กรธุรกิจ	10	50.00
องค์กรสาธารณกุศล	1	5.00
รวม	20	100.00

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า หน่วยงานผู้สนับสนุนรายการสารคดีทางโทรทัศน์ เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มากที่สุดเป็นองค์กรธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมา คือหน่วยงานภาครัฐบาลและองค์กรสาธารณกุศล คิดเป็นร้อยละ 45.00 และ 5.00 ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละ ของรายการสารคดีทางโทรทัศน์เกี่ยวกับการอนุรักษ์
สิ่งแวดล้อมที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ จำแนกตามความยาวของรายการ

ความยาวของรายการ	จำนวน (N = 20)	ร้อยละ
1 นาที	4	20.00
2 นาที	3	15.00
3 นาที	5	25.00
5 นาที	3	15.00
10 นาที	1	5.00
30 นาที	4	20.00
รวม	20	100.00

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า ความยาวของรายการสารคดีทางโทรทัศน์เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ที่มากที่สุด มีความยาวอยู่ในช่วงเวลา 3 นาที คิดเป็นร้อยละ 25.00 รองลงมา มีความยาวรายการ 1 นาที และ 30 นาที คิดเป็นร้อยละ 20.00 เท่ากัน รองลงมา มีความยาวรายการ 2 นาที และ 5 นาที คิดเป็นร้อยละ 15.00 เท่ากัน สำหรับ ความยาวรายการ 10 นาที ได้รับการนำเสนอ น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.00

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละ ของรายการสารคดีทางโทรทัศน์ เกี่ยวกับการอนุรักษ์
สิ่งแวดล้อม จำแนกตามรูปแบบการนำเสนอรายการ

รูปแบบการนำเสนอรายการ	จำนวน (N = 20)	ร้อยละ
1. ภาพประกอบการบรรยาย	16	80.00
2. ภาพประกอบการบรรยาย และผู้ดำเนินรายการ	3	15.00
3. ภาพประกอบการบรรยาย มีผู้ดำเนินรายการและเล่นเกมทายปัญหา	-	-
4. ภาพประกอบการบรรยาย และแสดงละครสลับฉาก	-	-
5. ภาพประกอบเพลง ใช้เนื้อร้องแทนการบรรยาย	1	5.00
รวม	20	100.00

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า รูปแบบการนำเสนอรายการสารคดีทางโทรทัศน์
เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มากที่สุดคือ การใช้ภาพประกอบการบรรยายคิดเป็นร้อยละ 80
รองลงมา เป็นรูปแบบการนำเสนอ โดยใช้ภาพประกอบการบรรยาย และมีผู้ดำเนินรายการ
รูปแบบการนำเสนอโดยใช้ภาพประกอบเพลง เป็นรูปแบบที่นำเสนอ น้อยที่สุดคิดเป็น
ร้อยละ 5.00

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละ ของตอนที่ออกอากาศของรายการสารคดีทางโทรทัศน์
เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จำแนกตามปัญหาสิ่งแวดล้อม

ปัญหาสิ่งแวดล้อม	จำนวน (N = 1,297)	ร้อยละ
1. ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ	669	51.58
2. ปัญหามลพิษ	407	31.38
3. ปัญหาสิ่งแวดล้อมทางศิลปกรรม	8	0.61
4. ปัญหาสิ่งแวดล้อมทางสังคม	62	4.78
5. หน่วยงาน หรือองค์กรด้านการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม	151	11.64
รวม	1,297	100.00

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า เนื้อหารายการสารคดีทางโทรทัศน์เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จำแนกตามปัญหาสิ่งแวดล้อม ที่ถูกนำเสนอมากที่สุดคือ ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 51.58 รองลงมา คือปัญหามลพิษ หน่วยงานหรือองค์กรเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ปัญหาสิ่งแวดล้อมทางสังคม คิดเป็นร้อยละ 31.38 ร้อยละ 11.64 และร้อยละ 4.78 ตามลำดับ

ประเภทเนื้อหาสารคดี ที่ถูกนำเสนอน้อยที่สุด คือ ปัญหาสิ่งแวดล้อมทางศิลปกรรม คิดเป็นร้อยละ 4.78

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละ ของตอนที่ออกอากาศในรายการสารคดีทางโทรทัศน์
เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จำแนกตามประเภทปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ

ประเภทปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ	จำนวน (N = 669)	ร้อยละ
1. ปัญหาป่าไม้	186	27.81
1.1 ป่าไม้ถูกทำลาย	158	23.61
1.2 ป่าชายเลนถูกทำลาย	28	4.18
2. ปัญหาสัตว์ป่า	95	14.20
2.1 สัตว์ป่าสูญพันธุ์	84	12.55
2.2 แหล่งอาหาร ที่อยู่อาศัยถูกทำลาย	7	1.04
2.3 ค่าขายสัตว์ป่าผิดกฎหมาย	4	0.59
3. ปัญหาดิน	27	4.04
3.1 คุณภาพดินเสื่อมโทรม	22	3.28
3.2 รุกป่าที่คืนเขตป่าสงวน	2	0.29
3.3 ดินเค็มเพราะทำนาเกลือ	3	0.45
4. ปัญหาทรัพยากรชายทะเล	51	7.62
4.1 ชายฝั่งทะเลถูกรุกรานด้วยสิ่งก่อสร้าง	4	0.59
4.2 การทำลายประภาคาร ทำลายระบบนิเวศ	47	7.02
5. ปัญหาแร่ธาตุและพลังงาน	160	23.91
6. ปัญหาน้ำจืด	150	22.42
6.1 ชาดน้ำดิบผลิตน้ำประปา	77	11.50
6.2 ความแห้งแล้ง ชาดน้ำใช้ทางการเกษตร	43	6.42
6.3 สูบน้ำใต้ดินใช้จนดินทรุด	30	4.48
รวม	669	100.00

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า เนื้อหารายการสารคดีทางโทรทัศน์เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ประเภทปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ ที่ถูกนำเสนอมากที่สุดคือ ปัญหาป่าไม้ คิดเป็น ร้อยละ 27.81 รองลงมาคือ ปัญหาแร่ธาตุและพลังงาน คิดเป็นร้อยละ 23.91 ปัญหาน้ำจืด คิดเป็นร้อยละ 22.42 ปัญหาสัตว์ป่า คิดเป็นร้อยละ 14.20 ปัญหาทรัพยากรทางทะเล คิดเป็นร้อยละ 7.62 ประเภทที่ถูกนำเสนอน้อยที่สุดคือ ปัญหาดิน คิดเป็นร้อยละ 4.04

ในประเภทปัญหาป่าไม้ ที่ถูกนำเสนอมากที่สุดคือ ปัญหาป่าไม้ถูกทำลาย คิดเป็นร้อยละ 23.61 รองลงมาคือ ปัญหาป่าชายเลนถูกทำลาย คิดเป็นร้อยละ 4.18

ในประเภทปัญหาสัตว์ป่า ที่ถูกนำเสนอมากที่สุดคือ สัตว์ป่าสูญพันธุ์ คิดเป็นร้อยละ 12.55 รองลงมาคือ แหล่งอาหารที่อยู่อาศัยถูกทำลาย คิดเป็นร้อยละ 1.04 และการค้าขายสัตว์ป่าผิดกฎหมาย คิดเป็นร้อยละ 0.59

ในประเภทปัญหาทรัพยากรทางทะเล ที่ถูกนำเสนอมากที่สุดคือการทำลายปะการังทำลายระบบนิเวศ คิดเป็นร้อยละ 7.02 รองลงมาคือการทำประมงผิดกฎหมายด้วยสิ่งก่อสร้าง คิดเป็นร้อยละ 0.59

ในประเภทปัญหาแร่ธาตุและพลังงาน ที่ถูกนำเสนอที่สุดมีเพียงปัญหาเดียว คือ การไม่ประหยัดการใช้แร่ธาตุและพลังงาน คิดเป็นร้อยละ 23.91

ในประเภทปัญหาน้ำจืด ที่ถูกนำเสนอมากที่สุดคือ เรื่องการขาดน้ำดิบเพื่อผลิตน้ำประปา คิดเป็นร้อยละ 11.50 รองลงมาคือ ความแห้งแล้งขาดน้ำใช้ทางการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 6.42 และเรื่องการสูบน้ำใต้ดินขึ้นมาใช้จนดินทรุด คิดเป็นร้อยละ 4.48

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละ ของตอนที่ออกอากาศในรายการสารคดีทางโทรทัศน์
เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จำแนกตามประเภทปัญหามลพิษ

ประเภทปัญหามลพิษ	จำนวน (N = 407)	ร้อยละ
1. ปัญหามลพิษทางน้ำ	65	15.97
2. ปัญหามลพิษทางอากาศ	57	14.01
3. ปัญหามลพิษทางเสียง	7	1.72
4. ปัญหาสารพิษ	69	16.95
4.1 สารพิษตกค้างในอาหาร	36	8.84
4.2 ขาดความรู้ในการใช้สารพิษ	5	1.22
4.3 การใช้สาร CFC	28	2.16
5. ปัญหาขยะและกากของเสีย	209	51.35
5.1 ปริมาณขยะมาก กำจัดขยะไม่ถูกวิธี	204	50.12
5.2 ขยะชายฝั่งทะเล ขยะใต้ทะเล	5	1.22
รวม	407	100.00

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า เนื้อหารายการสารคดีทางโทรทัศน์เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ประเภทปัญหามลพิษ ที่ถูกนำเสนอมากที่สุดคือ ปัญหาขยะและกากของเสีย คิดเป็นร้อยละ 51.35 รองลงมา คือปัญหาสารพิษ คิดเป็นร้อยละ 16.95 ปัญหามลพิษทางน้ำ คิดเป็นร้อยละ 15.97 ปัญหามลพิษทางอากาศ คิดเป็นร้อยละ 14.01 ประเภทปัญหามลพิษทางเสียง ถูกนำเสนอน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.72

เฉพาะปัญหาขยะและกากของเสีย ที่ถูกนำเสนอมากที่สุดคือ ปัญหาปริมาณขยะมาก และกำจัดขยะไม่ถูกวิธี คิดเป็นร้อยละ 50.12 รองลงมาคือ ปัญหาขยะชายฝั่งทะเลและขยะใต้ทะเล คิดเป็นร้อยละ 1.22

เฉพาะปัญหาสารพิษ ที่ถูกนำเสนอมากที่สุดคือปัญหาสารพิษตกค้างในอาหาร คิดเป็นร้อยละ 8.84 รองลงมาคือ ปัญหาการใช้สาร CFC คิดเป็นร้อยละ 2.16 และปัญหาเรื่องการขาดความรู้ในการใช้สารพิษ คิดเป็นร้อยละ 1.22

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละ ของตอนที่ออกอากาศในรายการสารคดีทางโทรทัศน์เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จำนวนตามประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมทางศิลปกรรม

ประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมทางศิลปกรรม	จำนวน (N = 8)	ร้อยละ
1. ปัญหาโบราณสถาน โบราณวัตถุถูกทำลาย	7	87.50
2. ปัญหาขาดความรู้ในการอนุรักษ์โบราณสถาน	1	12.50
รวม	8	100.00

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่า เนื้อหารายการสารคดีทางโทรทัศน์เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมทางศิลปกรรม ที่นำเสนอมากที่สุดคือ ปัญหาโบราณสถาน โบราณวัตถุถูกทำลาย คิดเป็นร้อยละ 87.50 รองลงมา คือปัญหาขาดความรู้ในการอนุรักษ์โบราณสถาน คิดเป็นร้อยละ 12.50

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละ ของตอนที่ออกอากาศในรายการสารคดีทางโทรทัศน์ เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จำแนกตามประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมทางสังคม

ประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมทางสังคม	จำนวน	ร้อยละ
(N = 62)		
1. ปัญหาชุมชนแออัด การย้ายถิ่นฐาน	8	12.90
2. ปัญหาการแพร่กระจายของตึกสูง ขาดความร่วมมือ	12	12.50
3. ปัญหาการจราจร	10	16.13
4. ปัญหาน้ำท่วมขังในเมือง	2	3.23
5. ปัญหาไม่รักษาวัฒนธรรม ประเพณีอันดีงามของชุมชน	14	22.58
6. ปัญหากิจกรรมท่องเที่ยวส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	16	25.81
รวม	62	100.00

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่า เนื้อหารายการสารคดีทางโทรทัศน์เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมทางสังคม ที่ถูกนำเสนอมากที่สุดคือ ปัญหากิจกรรมการท่องเที่ยวส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 25.81 รองลงมา คือปัญหาไม่รักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของชุมชน คิดเป็นร้อยละ 22.58 ปัญหาการแพร่กระจายของตึกสูงขาดความร่วมมือ คิดเป็นร้อยละ 19.35 ปัญหาเรื่องการจราจร คิดเป็นร้อยละ 16.13

ปัญหาสิ่งแวดล้อมทางสังคม ที่ถูกนำเสนอที่น้อยที่สุดคือ ปัญหาชุมชนแออัด การย้ายถิ่นฐาน คิดเป็นร้อยละ 12.90 และปัญหาน้ำท่วมขังในเมือง คิดเป็นร้อยละ 3.23

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนและร้อยละ ของตอนที่ออกอากาศในรายการสารคดีทางโทรทัศน์
เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จำนวนตามประเภทหน่วยงานด้านการอนุรักษ์
สิ่งแวดล้อมและภาพรวมของปัญหาสิ่งแวดล้อม

หน่วยงานด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	จำนวน	ร้อยละ
(N = 151)		
1. หน่วยงาน โครงการ กิจกรรมของภาครัฐบาล ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	81	53.62
2. หน่วยงาน โครงการ กิจกรรมของภาคเอกชน ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	29	19.25
3. ชมรม สโมสร มูลนิธิ ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	15	9.93
4. ภาพรวมของปัญหาสิ่งแวดล้อม	26	17.20
รวม	151	100.00

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า ประเภทหน่วยงานด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
ที่ถูกนำเสนอมากที่สุดคือ หน่วยงาน โครงการ กิจกรรมของรัฐบาลด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
คิดเป็นร้อยละ 53.62 รองลงมา คือหน่วยงาน โครงการ กิจกรรมของภาคเอกชน ด้านการ
อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 19.25 ภาพรวมของปัญหาสิ่งแวดล้อม, คิดเป็นร้อยละ
17.20 ที่ถูกนำเสนอน้อยที่สุด คือ หน่วยงานประเภทชมรม สโมสร มูลนิธิ ด้านการอนุรักษ์-
สิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 9.93

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนและร้อยละ ของตอนที่ออกอากาศในรายการสารคดีทางโทรทัศน์
ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จำแนกตามประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อม

ประเภทเนื้อหารายการ	จำนวน (N = 1, 146)	ร้อยละ
<u>ปัญหาป่าไม้</u>		
1. ป่าไม้ถูกทำลาย	158	13.78
2. ป่าชายเลนถูกทำลาย	28	2.44
<u>ปัญหาสัตว์ป่า</u>		
3. สัตว์ป่าสูญพันธุ์	84	7.33
4. แหล่งอาหาร ที่ลุ่มกว่าห้วยถูกทำลาย	7	0.61
5. คำขาสัตว์ป่าผิดกฎหมาย	4	0.34
<u>ปัญหาดิน</u>		
6. คุณภาพดินเสื่อมโทรม	22	1.92
7. รุกป่าที่ดินเขตป่าสงวน	2	0.17
8. ดินเค็มเพราะทำนาถ้าง	3	0.26
<u>ปัญหาทรัพยากรทางทะเล</u>		
9. ชายฝั่งทะเลถูกรุกรานด้วยสิ่งก่อสร้าง	4	0.34
10. การทำลายประมง ทำลายระบบนิเวศ	47	4.10
<u>ปัญหาแร่ธาตุและพลังงาน</u>		
11. การใช้แร่ธาตุและพลังงานอย่างสิ้นเปลือง	160	13.96
<u>ปัญหาน้ำจืด</u>		
12. ชาดน้ำดิบผลิตน้ำประปา	77	6.72
13. ความแห้งแล้ง ชาดน้ำใช้ทางการเกษตร	43	3.75
14. สูบน้ำใต้ดินใช้จนดินทรุด	30	2.62

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ประเภทเนื้อหารายการ	จำนวน	ร้อยละ
	(N =1,146)	
<u>ปัญหามลพิษ</u>		
15. ปัญหามลพิษทางน้ำ	65	5.67
16. ปัญหามลพิษทางอากาศ	57	4.97
17. ปัญหามลพิษทางเสียง	7	0.61
<u>ปัญหาสารพิษ</u>		
18. สารพิษตกค้างในอาหาร	36	3.14
19. ขาดความรู้ในการใช้สารพิษ	5	0.43
20. การใช้สาร CFC	28	2.44
<u>ปัญหาขยะและกากของเสีย</u>		
21. ปริมาณขยะมาก กำจัดขยะไม่ถูกวิธี	204	17.80
22. ขยะซาชฝังทะเล ขยะใต้ทะเล	5	0.45
<u>ปัญหาสิ่งแวดล้อมทางศิลปกรรม</u>		
23. ปัญหาโบราณสถาน โบราณวัตถุถูกทำลาย	7	0.61
24. ปัญหาขาดความรู้ในการอนุรักษ์โบราณสถาน	1	0.09
<u>ประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมทางสังคม</u>		
25. ปัญหาชุมชนแออัด การย้ายถิ่นฐาน	8	0.70
26. ปัญหาการแพร่กระจายของตึกสูง ขาดความร่วมมือ	12	1.05
27. ปัญหาการจราจร	10	0.87
28. ปัญหาน้ำท่วมขังในเมือง	2	0.17
29. ปัญหาไม่รักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของชุมชน	14	1.22
30. ปัญหากิจกรรมท่องเที่ยวส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	16	1.40
รวม	1,146	100.00

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่า จำนวนและร้อยละของตอนที่ออกอากาศในรายการสารคดีทางโทรทัศน์ จำแนกประเภทตามปัญหาสิ่งแวดล้อม ที่มากที่สุด คือ เรื่องปัญหาปริมาณขยะมากและการกำจัดขยะไม่ถูกวิธี คิดเป็นร้อยละ 17.80 รองลงมา คือ เรื่องปัญหาการใช้แร่ธาตุและพลังงาน และเรื่องปัญหาป่าไม้ถูกทำลาย คิดเป็นร้อยละ 13.96 และร้อยละ 13.78 ตามลำดับ

ที่น่าสนใจน้อยที่สุด คือ เรื่องปัญหาการรุกป่าพื้นที่ในเขตป่าสงวน เรื่องปัญหาน้ำท่วมขังในเมือง คิดเป็นร้อยละ 0.17 เท่ากัน และเรื่องปัญหาขาดความรู้ในการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ คิดเป็นร้อยละ 0.09

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนและร้อยละสถานภาพทั่วไปของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สถานภาพทั่วไป	จำนวน (N=1,133)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	795	70.20
หญิง	338	29.80
รวม	1,133	100.00
2. อายุ		
11 ปี	329	29.00
12 ปี	729	64.30
13 ปี	75	6.70
รวม	1,133	100.00

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่า สถานภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,133 คน จำแนกเป็นเพศชาย 795 คน คิดเป็นร้อยละ 70.20 เพศหญิง 338 คน คิดเป็นร้อยละ 29.80

อายุของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มากที่สุดคือ อายุ 12 ปี คิดเป็นร้อยละ 64.30 รองลงมา คือ อายุ 11 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.00 จำนวนอายุน้อยที่สุด คือ 13 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.70

จากตารางที่ 14-20 เป็นการศึกษาความต้องการรูปแบบและเนื้อหารายการ
สารคดีทางโทรทัศน์ เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยอธิบาย
ผลการศึกษาความต้องการด้วยสถิติค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกณฑ์ในการตีความ
หมายข้อมูลที่เป็นค่าเฉลี่ยต่างๆ มีดังนี้

2.51 - 3.00 = ต้องการระดับมาก

1.51 - 2.50 = ต้องการระดับปานกลาง

0.51 - 1.50 = ต้องการระดับน้อย

ตารางที่ 14 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการรูปแบบรายการ
สารคดีทางโทรทัศน์ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

รูปแบบการนำเสนอรายการ	ความต้องการ	
	$\bar{X}$	S.D.
1. ภาพประกอบการบรรยาย	2.00	0.61
2. ภาพประกอบการบรรยาย และผู้ดำเนินรายการ	2.34	0.60
3. ภาพประกอบการบรรยาย มีผู้ดำเนินรายการและเล่นเกมทายปัญหา	2.60	0.61
4. ภาพประกอบการบรรยาย และแสดงละครสั้นจาก	2.27	0.72
5. ภาพประกอบเพลง ใช้เนื้อร้องแทนการบรรยาย	1.66	0.68
รวม	2.12	0.36

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต้องการรูปแบบ
รายการสารคดีทางโทรทัศน์เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในระดับมากที่สุด รูปแบบรายการ
ที่มีภาพประกอบการบรรยาย มีผู้ดำเนินรายการและเล่นเกมทายปัญหาโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ
2.60 สำหรับความต้องการในระดับปานกลางคือ รูปแบบรายการสารคดีที่มีภาพประกอบ
การบรรยาย และมีผู้ดำเนินรายการ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.34 รูปแบบรายการสารคดีที่มีภาพ
ประกอบการบรรยาย และแสดงละครสลับฉาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.27 รูปแบบรายการที่มี
ภาพประกอบการบรรยายเพียงอย่างเดียว โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00 และรูปแบบรายการ
ที่มีภาพประกอบเพลงใช้เนื้อร้องแทนการบรรยาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.66

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการเนื้อหา
รายการสารคดีทางโทรทัศน์เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อม

ประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อม	คะแนนความต้องการ	
	$\bar{X}$	S.D.
1. ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ (N = 1,081)	2.44	0.37
2. ปัญหามลพิษ (N = 1,082)	2.57	0.39
3. ปัญหาสิ่งแวดล้อมทางศิลปกรรม (N = 1,110)	2.55	0.56
4. ปัญหาสิ่งแวดล้อมทางสังคม (N = 1,085)	2.48	0.42
รวม	2.45	0.35

จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความต้องการ
เนื้อหารายการสารคดีทางโทรทัศน์ เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อม
ในระดับมาก ได้แก่ ปัญหามลพิษ และ ปัญหาสิ่งแวดล้อมทางศิลปกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ
2.57 และ 2.55 ตามลำดับ สำหรับความต้องการในระดับปานกลางคือ ปัญหาสิ่งแวดล้อม
ทางสังคม และปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.48 และ 2.44 ตามลำดับ

ตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความต้องการเนื้อหา
รายการสารคดีทางโทรทัศน์เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามประเภทปัญหาทางสาธารณสุขชาติ

ประเภทปัญหาทางสาธารณสุขชาติ	ความต้องการ	
	$\bar{X}$	S.D.
1. ปัญหาป่าไม้ (N = 1,125)	2.52	0.52
1.1 ป่าไม้ถูกทำลาย	2.60	0.56
1.2 ป่าชายเลนถูกทำลาย	2.45	0.60
2. ปัญหาสัตว์ป่า (N = 1,119)	2.56	0.46
2.1 สัตว์ป่าสูญพันธุ์	2.71	0.52
2.2 แหล่งอาหาร ที่อยู่อาศัยถูกทำลาย	2.42	0.61
2.3 ค่าขายสัตว์ป่าผิดกฎหมาย	2.55	0.60
3. ปัญหาดิน (N = 1,108)	2.27	0.52
3.1 คุณภาพดินเสื่อมโทรม	2.22	0.66
3.2 รุกป่าที่ดินเขตป่าสงวน	2.45	0.63
3.3 ดินเค็มเพราะทำนาแก้ง	2.14	0.67
4. ปัญหาทรัพยากรทางทะเล (N = 1,127)	2.44	0.54
4.1 ชายฝั่งทะเลถูกรุกรานด้วยสิ่งก่อสร้าง	2.26	0.66
4.2 การทำลายประภาังทำลายระบบนิเวศ	2.62	0.61
5. ปัญหาแนวชายฝั่งและพลังงาน (N = 1,120)	2.50	0.55

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ประเภทปัญหาทฤษฎีการธรรมชาติ	ความต้องการ	
	$\bar{X}$	S.D.
6. ปัญหาน้ำใจ (N = 1,120)	2.41	0.47
6.1 ขาดน้ำดิบผลิตน้ำประปา	2.37	0.62
6.2 ความแห้งแล้งขาดน้ำใช้ทางการเกษตร	2.37	0.61
6.3 สูบน้ำใต้ดินใช้จนดินทรุด	2.49	0.64
รวม	2.42	0.37

จากตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความต้องการเนื้อหา รายการสารคดีทางโทรทัศน์เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ประเภทปัญหาทฤษฎีการธรรมชาติ ในระดับมากได้แก่ ปัญหาสัตว์ป่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.56 รองลงมาคือ ปัญหาป่าไม้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.52 สำหรับความต้องการในระดับปานกลางคือ ปัญหาแร่ธาตุและพลังงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 ปัญหาทรัพยากรทางทะเล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.44 ปัญหาน้ำใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.41 และปัญหาดิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.27

เฉพาะปัญหาป่าไม้ พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความต้องการเนื้อหาในระดับมากคือ เรื่องป่าถูกทำลาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.60 ความต้องการในระดับปานกลางคือ เรื่องป่าชายเลนถูกทำลาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.43

เฉพาะปัญหาสัตว์ป่า พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความต้องการในระดับมากคือ เรื่องสัตว์ป่าสูญพันธุ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.71 รองลงมา คือ เรื่องค้าขายสัตว์ป่าผิดกฎหมาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.55 ความต้องการในระดับปานกลางคือ เรื่องแหล่งที่อยู่อาศัย แหล่งอาหารถูกทำลาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.42

เฉพาะปัญหาทรัพยากรดิน พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความต้องการเนื้อหาในระดับปานกลางคือ เรื่องรูกล้าที่ดินเขตป่าสงวน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.45 รองลงมาคือ เรื่องคุณภาพดินเสื่อมโทรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.22 และเรื่องดินเค็มเพราะทำนาถุ้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.14

เฉพาะปัญหาทรัพยากรทางทะเล พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความต้องการเนื้อหาในระดับมากคือ เรื่องการทำลายปะการัง ทำลายระบบนิเวศทางทะเล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.62 ความต้องการในระดับปานกลางคือ เรื่องรูกล้าชายฝั่งทะเลด้วยสิ่งก่อสร้าง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.26

เฉพาะปัญหาน้ำจืด พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความต้องการเนื้อหาในระดับปานกลางคือ เรื่องสูบน้ำใต้ดินใช้จนดินทรุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.49 รองลงมาคือ ความแห้งแล้งขาดน้ำใช้ทางการเกษตร และเรื่องขาดน้ำดิบผลิตน้ำประปา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.37

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความต้องการเนื้อหา
รายการสารคดีทางโทรทัศน์เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามประเภทปัญหามลพิษ

ประเภทปัญหามลพิษ	ความต้องการ	
	$\bar{X}$	S.D.
1. ปัญหามลพิษทางน้ำ (N = 1,119)	2.68	0.61
2. ปัญหามลพิษทางอากาศ (N = 1,127)	2.70	0.62
3. ปัญหามลพิษทางเสียง (N = 1,117)	2.51	0.58
4. ปัญหาสารพิษ (N = 1,108)	2.45	0.52
4.1 สารพิษตกค้างในอาหาร	2.49	0.62
4.2 ขาดความรู้ในการใช้สารพิษ	2.36	0.63
4.3 การใช้สาร CFC	2.52	0.63
5. ปัญหาขยะและกากของเสีย (N = 1,117)	2.51	0.54
5.1 ปริมาณขยะมาก กำจัดขยะไม่ถูกวิธี	2.49	0.62
5.2 ขยะชายฝั่งทะเล ขยะใต้ทะเล	2.54	0.62
รวม	2.51	0.39

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความต้องการเนื้อหา
รายการสารคดีทางโทรทัศน์ เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมประเภทปัญหามลพิษ ในระดับ
มากที่สุดคือ ปัญหามลพิษทางอากาศ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.70 รองลงมาคือ เรื่องปัญหามลพิษ

ทางน้ำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.68 ปัญหามลพิษทางเสียง และเรื่องปัญหาขยะและกากของเสีย มีค่าเฉลี่ย เท่ากันคือ 2.51 ความต้องการในระดับปานกลางคือ ปัญหาสารพิษ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.45

เฉพาะปัญหาสารพิษ พบว่านักเรียนชั้นประถมปีที่ 6 มีความต้องการเนื้อหาในระดับมากคือ เรื่องการใช้สาร CFC มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.52 ความต้องการในระดับปานกลางคือ เรื่องสารพิษตกค้างในอาหาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.49 และเรื่องขาดความรู้ในการใช้สารพิษ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.36

เฉพาะปัญหาขยะและกากของเสีย พบว่านักเรียนชั้นประถมปีที่ 6 มีความต้องการเนื้อหาในระดับมากคือ เรื่องขยะชายฝั่งทะเล ขยะใต้ทะเล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.54 ความต้องการในระดับปานกลางคือ เรื่องปริมาณขยะมาก และการกำจัดขยะไม่ถูกวิธี มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.49

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการเนื้อหารายการสารคดีทางโทรทัศน์เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมทางศิลปกรรม

ประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมทางศิลปกรรม (N = 1,110)	ความต้องการ	
	$\bar{X}$	S.D.
1. ปัญหาโบราณสถาน โบราณวัตถุถูกทำลาย	2.62	0.57
2. ปัญหาขาดความรู้ในการอนุรักษ์โบราณสถาน	2.48	0.61
รวม	2.49	0.56

จากตารางที่ 18 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความต้องการเนื้อหารายการสารคดีทางโทรทัศน์ เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมทางศิลปกรรม ในระดับมากคือ เรื่องโบราณสถาน โบราณวัตถุถูกทำลาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.62 สำหรับความต้องการเนื้อหาในระดับปานกลางคือ เรื่องปัญหาขาดความรู้ในการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.48

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความต้องการเนื้อหา
รายการสารคดีทางโทรทัศน์เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้น
ประถมปีที่ 6 จำแนกตามประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมทางสังคมและการท่องเที่ยว

ปัญหาสิ่งแวดล้อมทางสังคม และการท่องเที่ยว (N = 1,085)	ความต้องการ	
	$\bar{X}$	S.D.
1. ปัญหาชุมชนแออัด การย้ายถิ่นฐาน	2.37	0.67
2. ปัญหาการแพร่กระจายของตึกสูง ขาดความร่วมมือ	2.47	0.65
3. ปัญหาการจราจร	2.69	0.56
4. ปัญหาน้ำท่วมขังในเมือง	2.46	0.63
5. ปัญหาไม่รักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของชุมชน	2.49	0.61
6. ปัญหากิจกรรมท่องเที่ยวส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	2.44	0.66
รวม	2.46	0.42

จากตารางที่ 19 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นประถมปีที่ 6 มีความต้องการ
เนื้อหารายการสารคดีทางโทรทัศน์เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อม
ทางสังคมและการท่องเที่ยว ในระดับมากที่สุดคือเรื่อง การจราจรติดขัด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.69
สำหรับความต้องการเนื้อหาในระดับปานกลางคือ เรื่องการไม่รักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดี
งาม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.49 เรื่องการแพร่กระจายของตึกสูง ขาดความร่วมมือ มีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 2.47 เรื่องน้ำท่วมขังในเมือง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.46 เรื่องการท่องเที่ยวส่งผล
กระทบต่อสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.44 เรื่องชุมชนแออัด การย้ายถิ่นฐาน มีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 2.37

ตารางที่ 20 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความต้องการเนื้อหา
รายการสารคดีทางโทรทัศน์เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อม

ประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อม (N = 1,133)	ความต้องการ	
	$\bar{X}$	S.D.
<u>ปัญหาป่าไม้</u>		
1. ป่าไม้ถูกทำลาย	2.60	0.56
2. ป่าชายเลนถูกทำลาย	2.43	0.59
<u>ปัญหาสัตว์ป่า</u>		
3. สัตว์ป่าสูญพันธุ์	2.71	0.52
4. แหล่งอาหาร ที่อยู่อาศัยถูกทำลาย	2.42	0.61
5. ค่าขายสัตว์ป่าผิดกฎหมาย	2.55	0.60
<u>ปัญหาดิน</u>		
6. คุณภาพดินเสื่อมโทรม	2.22	0.66
7. รุกป่าที่ดินเขตป่าสงวน	2.45	0.63
8. ดินเค็มเพราะทำนาแก้ง	2.14	0.67
<u>ปัญหาทรัพยากรทางทะเล</u>		
9. ชายฝั่งทะเลถูกรุกรานด้วยสิ่งก่อสร้าง	2.26	0.66
10. การทำลายประมง ทำลายระบบนิเวศ	2.62	0.61
<u>ปัญหาแร่ธาตุและพลังงาน</u>		
11. ปัญหาแร่ธาตุและพลังงาน	2.64	0.54

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อม (N = 1,133)	ความต้องการ	
	$\bar{X}$	S.D.
<u>ปัญหาน้ำจืด</u>		
12. ขาดน้ำดิบผลิตน้ำประปา	2.37	0.62
13. ความแห้งแล้ง ขาดน้ำใช้ทางการเกษตร	2.37	0.61
14. สูดน้ำใต้ดินใช้จนดินทรุด	2.49	0.64
<u>ปัญหามลพิษ</u>		
15. ปัญหามลพิษทางน้ำ	2.66	0.94
16. ปัญหามลพิษทางอากาศ	2.69	0.84
17. ปัญหามลพิษทางเสียง	2.50	1.00
<u>ปัญหาสารพิษ</u>		
18. สารพิษตกค้างในอาหาร	2.49	0.62
19. ขาดความรู้ในการใช้สารพิษ	2.36	0.63
20. การใช้สาร CFC	2.52	0.63
<u>ปัญหาขยะและกากของเสีย</u>		
21. ปริมาณขยะมาก กำจัดขยะไม่ถูกวิธี	2.49	0.62
22. ขยะชายฝั่งทะเล ขยะใต้ทะเล	2.54	0.62
<u>ปัญหาสิ่งแวดล้อมทางศิลปกรรม</u>		
23. ปัญหาโบราณสถาน โบราณวัตถุถูกทำลาย	2.62	0.57
24. ปัญหาขาดความรู้ในการอนุรักษ์โบราณสถาน	2.48	0.61

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อม (N = 1,133)	ความต้องการ	
	$\bar{X}$	S.D.
<u>ประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมทางสังคม</u>		
25. ปัญหาชุมชนแออัด การย้ายถิ่นฐาน	2.37	0.67
26. ปัญหาการแพร่กระจายของตึกสูง ขาดความร่วมมือ	2.47	0.65
27. ปัญหาการจราจร	2.69	0.56
28. ปัญหาน้ำท่วมทั้งในเมือง	2.46	0.63
29. ปัญหาไม่รักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของชุมชน	2.49	0.61
30. ปัญหากิจกรรมท่องเที่ยวส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	2.44	0.66
รวม	2.45	0.35

จากตารางที่ 20 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความต้องการ
 เนือหารายการสารคดีทางโทรทัศน์เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อม
 ในระดับมาก ได้แก่ เรื่อง ปัญหาสัตว์ป่าสูญพันธุ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.71 เรื่องปัญหาการ
 จราจรติดขัด และเรื่องปัญหามลพิษทางอากาศ มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 2.69 เรื่องปัญหามลพิษ
 ทางน้ำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.66 เรื่องปัญหาแร่ธาตุและพลังงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.64
 เรื่องปัญหาประภาังถูกทำลาย ระบบนิเวศถูกทำลาย และเรื่องปัญหาโบราณสถานโบราณวัตถุ
 ถูกทำลาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.62 เรื่องปัญหาป่าไม้ถูกทำลาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.60
 เรื่องปัญหาการลักลอบขายสัตว์ป่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.55 เรื่องปัญหาขยะชายฝั่งทะเลขยะ

ใต้ทะเล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.54 เรื่องปัญหาการใช้สาร CFC มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.52 สำหรับความต้องการเนื้อหาในระดับปานกลางคือ เรื่องปัญหามลพิษทางเสียง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 เรื่องปัญหาสูบน้ำใต้ดินใช้จนดินทรุด เรื่องปริมาณขยะมากการกำจัดไม่ถูกวิธี และเรื่องการรักษาวัฒนธรรม ประเพณีอันดีงาม มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 2.49 เรื่องปัญหาการขาดความรู้ในการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.48 เรื่องปัญหาการแพร่กระจายของตึกสูง ขาดความร่วมมือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.47 เรื่องปัญหาน้ำท่วมขังในเมือง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.46 เรื่องปัญหาการค้าที่ดินเขตป่าสงวน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.45 เรื่องปัญหากิจกรรมท่องเที่ยวส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.44 เรื่องปัญหาป่าชายเลนถูกทำลาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.43 เรื่องปัญหาแหล่งอาหาร ที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าถูกทำลาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.66 เรื่องปัญหาขาดน้ำดิบผลิตน้ำประปา ปัญหาความแห้งแล้งขาดน้ำใช้ทางการเกษตร ปัญหาชุมชนแออัด การย้ายถิ่นฐาน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 2.37 เรื่องปัญหาขาดความรู้ในการใช้สารพิษ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.36 เรื่องปัญหาชายฝั่งทะเลถูกรุกรานด้วยสิ่งก่อสร้าง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.26 เรื่องปัญหาคุณภาพดินเสื่อมโทรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.22 เรื่องดินเค็มจากการทำนาแก้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.14

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 แสดงการเปรียบเทียบกันของรูปแบบรายการสารคดีทางโทรทัศน์เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่ปรากฏจริง กับความต้องการรูปแบบการนำเสนอรายการ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

รูปแบบการนำเสนอรายการ	อันดับ ความต้องการ ของนักเรียน	อันดับ รายการที่ ปรากฏจริง
1. ภาพประกอบการบรรยาย	4	1
2. ภาพประกอบการบรรยาย และผู้ดำเนินรายการ	2	2
3. ภาพประกอบการบรรยาย มีผู้ดำเนินรายการและเล่นเกมทายปัญหา	1	-
4. ภาพประกอบการบรรยาย และแสดงละครสลับฉาก	3	-
5. ภาพประกอบเพลง ใช้เนื้อร้องแทนการบรรยาย	5	3

จากตารางที่ 21 แสดงให้เห็นว่า รูปแบบการนำเสนอรายการสารคดีทางโทรทัศน์เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่ปรากฏจริง กับความต้องการรูปแบบการนำเสนอรายการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วพบว่ามีความไม่สอดคล้องกัน กล่าวคือรูปแบบการนำเสนอรายการที่นักเรียนต้องการมากที่สุดคือ สารคดีที่ใช้ภาพประกอบการบรรยาย มีผู้ดำเนินรายการ และมีเล่นเกมทายปัญหา ในขณะที่รูปแบบการนำเสนอรายการสารคดีทางโทรทัศน์เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่ปรากฏจริง ไม่มีรูปแบบรายการนำเสนอในลักษณะนี้

ตารางที่ 22 แสดงการเปรียบเทียบกันของเนื้อหารายการสารคดีทางโทรทัศน์เกี่ยวกับ
ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ปรากฏจริง กับความต้องการเนื้อหารายการของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

	อันดับ	อันดับ
เนื้อหารายการเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	ความต้องการ ของนักเรียน	รายการที่ ปรากฏจริง
<u>ปัญหาป่าไม้</u>		
1. ป่าไม้ถูกทำลาย	6	3
2. ป่าชายเลนถูกทำลาย	17	16
<u>ปัญหาสัตว์ป่า</u>		
3. สัตว์ป่าสูญพันธุ์	1	4
4. แหล่งอาหาร ที่อยู่อาศัยถูกทำลาย	18	19
5. คำขยาสัตว์ป่าผิดกฎหมาย	7	21
<u>ปัญหาดิน</u>		
6. คุณภาพดินเสื่อมโทรม	22	11
7. รุกป่าที่ดินเขตป่าสงวน	15	23
8. ดินเค็มเพราะทำนาแก้ง	23	22
<u>ปัญหาทรัพยากรทางทะเล</u>		
9. ชายฝั่งทะเลถูกรุกรานด้วยสิ่งก่อสร้าง	21	19
10. การทำลายปะการัง ทำลายระบบนิเวศ	5	7
<u>ปัญหาแร่ธาตุและพลังงาน</u>		
11. ปัญหาการใช้แร่ธาตุอย่างสิ้นเปลือง	4	2

ตารางที่ 22 (ต่อ)

เนื้อหารายการเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	อันดับ ความต้องการ ของนักเรียน	อันดับ รายการที่ ปรากฏจริง

ปัญหาน้ำจืด

12. ขาดน้ำดิบผลิตน้ำประปา	19	6
13. ความแห้งแล้ง ขาดน้ำใช้ทางการเกษตร	19	10
14. สูบน้ำใต้ดินใช้จนดินทรุด	11	23

ปัญหามลพิษ

15. ปัญหามลพิษทางน้ำ	3	5
16. ปัญหามลพิษทางอากาศ	2	6
17. ปัญหามลพิษทางเสียง	10	17

ปัญหาสารพิษ

18. สารพิษตกค้างในอาหาร	11	8
19. ขาดความรู้ในการใช้สารพิษ	20	18
20. การใช้สาร CFC	9	9

ปัญหาขยะและกากของเสีย

21. ปริมาณขยะมาก กำจัดขยะไม่ถูกวิธี	11	1
22. ขยะชายฝั่งทะเล ขยะใต้ทะเล	8	18

ปัญหาสิ่งแวดล้อมทางศิลปกรรม

23. ปัญหาโบราณสถาน โบราณวัตถุถูกทำลาย	5	17
24. ปัญหาขาดความรู้ในการอนุรักษ์โบราณสถาน	12	24

ตารางที่ 22 (ต่อ)

เนื้อหารายการเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	อันดับ ความต้องการ ของนักเรียน	อันดับ รายการที่ ปรากฏจริง
<u>ปัญหาสิ่งแวดล้อมทางสังคมและการท่องเที่ยว</u>		
26. ปัญหาการแพร่กระจายของตึกสูง ขาดความร่วมมือ	13	14
27. ปัญหาการจราจร	2	15
28. ปัญหาน้ำท่วมขังในเมือง	14	23
29. ปัญหาไม่รักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของชุมชน	11	13
30. ปัญหากิจกรรมท่องเที่ยวส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	16	12

จากตารางที่ 22 แสดงให้เห็นว่า เมื่อเปรียบเทียบเนื้อหารายการสารคดีทางโทรทัศน์เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่ปรากฏจริง กับความต้องการเนื้อหารายการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วพบว่า มีความต้องการไม่สอดคล้องกัน คือนักเรียนต้องการชมเนื้อหารายการ เรื่องปัญหาสัตว์ป่าถูกทำลายจนสูญพันธุ์มากที่สุด ในขณะที่เนื้อหารายการที่ปรากฏจริงมากที่สุดคือ เรื่องปัญหาปริมาณขยะมากและการกำจัดขยะไม่ถูกวิธี

รองลงมานักเรียนต้องการเนื้อหา เรื่องปัญหาการจราจรติดขัดและเรื่องปัญหามลพิษทางน้ำตามลำดับ ในขณะที่เนื้อหารายการที่ปรากฏจริงคือ เรื่องปัญหาการใช้แร่ธาตุและพลังงานอย่างสิ้นเปลือง และเรื่องปัญหาป่าไม้ถูกทำลายปรากฏรองลงมาตามลำดับ